

ÚVODNÍK

Milí čtenáři,

máte pravdu - zas něco nového, neznámého, co Vás možná přichází obírat o Váš vzácný čas. Prohlášení na titulní straně velmi stručně informovalo o historickém pozadí, na kterém vznikl nový kmen Ligy lesní moudrosti Nová země. Občasník Twister je jen výrazem skutečnosti, že zakládajícími členy NZ jsou notoričtí grafomani a teoretici - nicméně se silně experimentálními sklony. O tom svědčí už úvodník netradičně umístěný až na druhé straně...

Mnozí z Vás se nemohou zbavit otázky, proč... Proč musel vzniknout nový kmen, když už jeden více či méně funkční existuje?

Odpověď vypadá na první pohled jasně - viz předcházející strana. Ale už druhý pohled s sebou nese pochybnosti... Opravdu to muselo být? Nešlo to jinak - líp, čistěji a vlídněji - a bez rozchodu?

Když se rozhlédnete kolem sebe, možná si všimnete, že si matka Příroda s estetikou hlavu příliš neláme. Jako zázrak vypadající vznikly a tragické zániky (a naopak) v její režii se (až na některé výjimky) nevyznačují přílišnou šetrností či ohleduplností, natož pak krásou a čistotou. Jenže - namítnete právem - my jsme lidé. Cožpak se nelze rozejít na úrovni, podat si ruku a zůstat přáteli? Nestojí nám aspoň naše děti za to, abychom se snažili jim ukázat, že to jde i jinak než ve formě vypjatých, hysterických scén vyhnaných na ostří nože, kterými se hemží naše televize?

Což o to, jistě by to šlo - jenže kolik takových případů mezi rozchody najdete? Minimum. A proč? Protože ti, kdo se umí rozejít na úrovni, se v drtivé většině případů dokážou včas domluvit - a nerozejít se nebo rozejít se ve vší tichosti a bez dramát, laskavě a s respektem.

Proč jsme to nedokázali v tomto případě? Ne, nebojte se, neřekneme - druhá strana nechtěla. To by bylo příliš snadné, skoro alibistické. Pomlouvat toho druhého umí každý. Zkusme pro změnu tu těžší variantu - najít chyby na své straně. Neboť, jak známo, nikdo není bez viny. I tentokrát tato univerzální pravda platí.

Dosavadní odchody jednotlivců od kmene byly vesměs tiché a jaksi pochopitelné. Máš jiné představy - jdi si. Teprve v našem případě se sešlo ve stejnou dobu více lidí, kteří chtěli odejít a nechtěli přitom přijít o možnost dále fungovat způsobem, na jaký si za historicky velmi krátkou dobu půl roku zvykli. Vždyť skutečnost, že člověk není sám v neshodě s někým jiným dává sílu a z ní pramení pocit jistoty. V takovém případě lze říct - dobře, nechcete nás, ale my se bez vás obejdeme. Jenže - i na naší straně mohla být větší snaha se domluvit. Mohli jsme se snažit o setkání, kdy bychom si řekli otevřeně, co se komu líbí a co ne a co se s tím dá dělat. Neboť - kde je vůle, je i cesta. Pravda, aspoň jedno setkání bylo, avšak vzhledem k tomu, že jako správní Češi nemáme příliš odvahy nazbyt, nekouzl nikdo z nás do kyselého jablka a nepoložil tu rozhodující otázku: „Co děláme jinak, než si Vy, druhá strana, představujete? Co je třeba udělat, abychom našli společnou řeč?“ Možná jsme si v tom okamžiku ještě v plném rozsahu neuvědomili, že rodící se konflikt směřuje k rozchodu, možná to opravdu byla jen otázka té odvahy. Prostě - nesnažili jsme se dostatečně. Výmluvou nám bylo konstatování, že nechceme nikomu brát „jeho píseček“ - ale řekněme si otevřeně a upřímně: není za tím jen snaha mít „svůj vlastní píseček“?

A tak ho tedy máme. I s tím vědomím, že činnost kmene nikdy nemůže být otázkou jen jediného „tahouna“ - pak by to nebyl kmen, nýbrž stádo s pastevcem. A to nikomu z nás neschází.

Život - jak známo - není divadelní zkouška. Jede se naostro a kdo se nepoučí ze svých chyb včas, dřív nebo později na ně dojde, praví jedno z pravidel přírodního výběru. Poučme se tedy a zkusme to příště jinak - komunikativněji, vstřícněji, rozvážněji, odvážněji a velkoryseji.

Když se nám to nepodařilo v minulém pokusu, pokusme se aspoň teď, v novém kmene, vytvořit atmosféru čestné, přímé a otevřené výměny názorů, snažme se obejít bez pomluv, urážení a malicherností.

Začít můžeme hned. Tak tedy:

Milí vlčí přátelé,

ať se stalo, co se stalo, vězte, že ve Vás všech i nadále vidíme své kamarády, se kterými bychom se rádi vídali, které s radostí přivítáme na svých akcích a na které nechceme zapomenout jen proto, že máme na některé aspekty činnosti kmene rozdílné názory. Ochotně s Vámi budeme spolupracovat, dokážete-li zaujmout stejný postoj a přenést se přes osobní neshody. Byla by velká škoda, kdybychom se rozešli ve zlém - a něco takového nikdy nebylo, není a nebude naším cílem.

Nová země

ZPRÁVY Z VÝPRAV - Velká Fatra

11. - 19. 8. 2000

Uplynul týden od konce tábora. V klubovně ještě pořád trůní hromada nepřebíraných věcí. Je doba hodnocení a plánování. A to se provádí nejlíp za pochodu. Piff, Hana a Peťa spojili všechno dohromady. S vědomím, že jim debaty o tom, co bylo, jak bylo a proč bylo včetně toho, co by mohlo být a jak na to, zaberou dost času, vydali se do Velké Fatry prohlédnout terén pro rozsáhlejší puťák na příští prázdniny, aby mohli zodpovědně říct, zda puťák ano či ne a za jakých podmínek.

Pátek 11. 8. 2000: Odjezd z Brna celkem v pohodě po patřičných domácích balicích zmatcích a bytě zanechaném ve stavu chaosu. Večer nás šla vyprovodit Pavča vlekoucí meloun, který se pomalu stává tradičním zahájením srpnových odjezdů někam. Akce meloun se stala zdrojem zábavy po celou dobu výpravy. Při hledání volného kupé jsme nakonec skončili v jednom kupátku s Bolkem a Martinou, které Peťa potkal ještě kdesi na nádraží.

Sobota 12. 8. 2000: Ráno (hodně brzo) přestupujeme ve Vrútkách na motorák na Banskou Bystricu a málem jsme zaspali Harmanec. Z nádraží scházíme první kopec našeho putování od nádraží dolů do městečka. Po silnici se vracíme o jednu zastávku, potkáváme ranní kamiony, lesní jahody, parkoviště a hospodu - ještě zavřenou, protože je teprve něco po šesté.

Pod nákladní lanovkou se štracháme nahoru po cestě k jeskyni. 230 m převýšení na 1,3 km je s nabalenými batohama docela slušná rozcvička a opravdu nám to zabere tu skoro tři čtvrtě hodinu inzerovanou na ukazateli. U jeskyně je pusto a prázdno, takže na plotě dosoušíme propocené trička, vytahujeme spacáky a karimatky a dospíváme nedospánky.

Po deváté se začínají slézat první turisté, takže se budíme, balíme, snídáme, kupujeme lístky a 80 minut chodíme po jeskyni, ve které převládá čistě bílá výzdoba občas zašpiněná nánosy hlíny splavené sem s povrchu. Dokonce ani řasy tady moc nerostou okolo světél.

Když vylezeme z jeskyně, píšeme Pavče pohled se zprávou o tom, že meloun byl dobrý a malý a že se těšíme na chlebičky na uvítanou. Bavíme se ještě chvíli s chlápkem z kasy a ten nám prorokuje krásné počasí a snaží se nás přesvědčit, abychom šli rovnou do hor a vylezli si na Krížnu. Nedáme na něj a místo toho vyrážíme na vlak. Ve stanici Harmanec - Jaskyňa Hanka obdivuje krabici kořat. Naštěstí jsme teprve na začátku putování, takže máme ušetřené patálie s jejich pašováním přes hranice. Vlakem se posouváme do Turčianských Teplic, chvíli hledáme vhodný autobus a nakonec ho málem nestihnáme. Samozřejmě je to na doběh, ale nakonec to šťastně zvládneme a s jedním přestupem nakonec po vyhlídkové jízdě pod horami dorážíme do Blatnice.

Batohy necháváme v jednom domě na okraji a vyrážíme se podívat na Blatnický hrad. No, upřímně řečeno, jsou na Slovensku i větší hrady.

Večer spíme u potoka v místním amfiteátru ako vraj mnohí iní.

Neděle 13. 8. 2000: Vstáváme, snídáme, balíme. Batohy necháváme v čísle 202 (na dvoře rozdělaný černý Mercedes, motokára a menší domácí autodílna) a vyrážíme (poměrně už pozdě) na okruh modré značky na Tlstú. Zabírá nám to bez batohů 5 hodin, to znamená zhruba tolik, kolik o tom říká

mapa. Cestou jsou nádherné skalní útvary, samej vápenec, nahoře skalní bradlo, lépe řečeno systém skalních bradel a taky pár jeskyní, veliké skalní převisy a jiná paráda uspokojující zejména vápnomilce. Ideální terén pro příští horovýpravu, jen poněkud z ruky. Z našeho pohledu sestupná cesta (dál od Blatnice) je místy jištěna řetězy. Zrovna tam jsme našli parádní převis asi tak na jedno tábořiště a dokonce i jeskyni (tak velikost Lidomorny). Uvažujeme o tom, jak Dášu přesvědčit, aby změnila značku dopravního prostředku - Vitaru za Allouette (poznámka cenzury: na to zapomeňte). Na vrcholových holích jsme taky potkali první borůvky.

Dole je šilenej hic. Přesouváme se busem skrz Gaderskú dolinu na kraj Dedošovskej doliny. Umýváme se v potoce a ubytováváme se pod stromem. Nedaleko je hájovna, kde skoro půl roku (IX 44 - IV 45) bylo velitelství všech partyzánských skupin, které tady operovaly. Večer děláme kafe a zveme na pokec nějaký párek Bratislaváků s tím, že by měli s námi přespát. Následkem kafe kecáme do rána.

Pondělí 14. 8. 2000: Ráno „vstáváme“ a vydáváme se Dedošovskou dolinou (žlutá) nahoru. Podle mapy má být v boční (Vrátna) dolině vodopád. Vydáváme se ho hledat a nacházíme ho na přítoku potoka. Hana s Peťou se vracejí, já jsem se rozhodl, že mi to nestačí a jdu se s Blaváky podívat, jestli nenajdeme ještě nějaký další vodopád. Došli jsme až k prameništi a nic. Tak jsem si cestou zpět vyfotil aspoň ten vodopád, co jsme našli. Hana s Peťou se zatím ráchali v potoce. Na konci doliny lezeme do šíleného hangu nahoru. Bratislaváci se odpojili. Cestou potkáváme šílenou eskadru českých turistů (dovolenkářů) jdoucích kamsi dolů. Mezi nimi jsou i jacísi obětaví (?) rodiče statečně přepravující skoromimino (maminka dítě, tatínek kočárek).

Těsně pod hřebenem sbíráme hromady borůvek a malin a dáváme si je se sušenou smetanou a cukrem. O kus dál na náhorní rovince na vrcholu Kráľovy skaly je nádherné vápencové bradlo. Samozřejmě, že si nemůžeme nechat ujít pohled z vrcholku. Potkáváme pokladníka od Harmaneckej jaskyne se dvěma

kráskama, jakožto málem jediné slovenské turisty široko daleko, chvílku pokecáme a pak se vydáváme na chatu Kráľova studňa za vidinou zmrzliny. Pouze vidinou. Místo zmrzliny nacházíme relikty pozdního socialismu. Aspoň tak se nám ta chata jeví. Po bližším ohledání odcházíme raději pryč. U pramene (Kráľova studňa) potkáváme jakousi větší skupinu (odkudsi ze severu Čech). Všichni jsou značně znavení a jejich vedoucí na ně huláká cosi v tom smyslu, že Fatra je proti Roháčům jako Vysočina proti Krkonošům a že ať si nemyslí.... Peťa se k jednomu z

nich přidá a cestou se dozví, že ráno dojeli do Harmance a od rána jsou na cestě (je brzké odpoledne) a pozítří ráno (v pět) jim jede vlak kamsi směrem na Roháče. Minimálně půlka skupiny čekala hvězdicové pochody bez bagáže z nějaké chaty. Naopak pár z nich jsou chodiči, kteří si chtějí vyzkoušet, co vydrží.

Jdeme po poľanách na hřebeni přes Křížnou (bývalý vysílač na vrcholu), Ostredok (1592 mmm - nejvyšší kopec na Velké Fatře, ale jinak kopeček jako každý jiný) a Suchý vrch k salaši. Suchý vrch je docela pěkný vápencový kopec s bradlem na vrcholu a škrapovými poli na zbytku.

Hanku necháváme kavalírsky stavět stan a s Peťou jdeme pro vodu (pramen je spíš sběrnice povrchové vody, takže vzhledem k okolním stádům krav nic moc) a pak se k salaši stavujeme ještě pro mléko (20 Sk/l). Dorazila "Roháčská skupina". Mezi tím, co se vybaluje a ubytovává, my vaříme krupičnou kaši a fantastickou čokoládu.

V noci je teplo a svítí velikánský Měsíc. Hádáme se, jestli je úplněk (následně zjištěno, že úplněk byl včera).

Úterý 15. 8. 2000: V noci jsme sice kecali, ale ráno vstáváme o den dřív než skupina Roháče, která měla cosi jako večerku. Jdu na salaš pro mléko a pak vyrábíme kakao.

Pokračujeme po hřebeni (červená) a pak po modré k Chatě pod Borišovom (vedle salaš, rovněž s možností ubytování). Rozkládáme se, siestujeme, obědváme, Hanka se opaluje a sbírá borůvky.

S Peťou pácháme "fakultativní výlet" a lezeme na Borišov. To je taková hromada vápence, ze které někde v půlce začne koukat podloží z nějakých slínek. Pohled shora stojí za to. Pohled shora vždycky stojí za to. Skoro vždycky. Na vrcholku mimo jiné poletují otakárci. Slézáme dolů a vzápětí jdeme na další výlet na Šoproň a Javorinu, odkud je krásný výhled na Čierny kameň (bradlo). Zkoumáme naši budoucí cestu.

Po návratu se vydáváme po zelené s tím, že obejdeme Ploskou, na které dohromady nic není a navíc se na jejím vrcholu dělá jakási záhadná skryvka. No samozřejmě, že jsme Ploskou klidně mohli přejít. S původně plánované zelené jsme sešli, na kopec jsme málem vylezli až navrch a navíc jsme museli obcházet asi dvě suťová pole. Určitou satisfakci nám poskytly hromady velikých borůvek. U čierneho kameňa je prales. Chráněnej. Ten jsme prošli a rozdělali jsme stan na rozcestí. Za chvíli na nás přišel (ze směru našeho dalšího putování) jakýsi človíček s totálně zmoženou človíčkou a jal se nám vykládat cosi o stanování v národním parku a tvářil se při tom jako ochranář. Sám pak přespál o kus dál od nás.

V noci bylo opět teplo.

Středa 16. 8. 2000: Pokračujeme dál po hřebeni a vlastně scházíme čím dál, tím níž a níž, což se projevuje nejen nárůstem teploty, ale i tím, že čím dál tím míň vidíme, jelikož se dostáváme pod hranici lesa. Procházíme skrz následky přehánění a pasení stád krav. Taková kráva se v horském terénu chová vlastně jako pásák, protože tím, jak klade zadní nohy do předních stop, stopu čím dál tím víc prohlubuje a když

někud projde častěji (nebo víc krav), sklouzává neustále do těch stejných prohlubní. Chodit pak po takových cestách je opravdu hluboký zážitek. Člověk si připadá, jako by chodil po pražcích mezi koleji.

Protože jsme vyšli poměrně pozdě a je už docela dost teplo, je nám líto škrábat se jen tak pro nic za nic na Rakytov a raději jej obcházíme po jeho západním úbočí. No a dál už se pohybujeme vyloženě zalesněným terénem, procházíme rezervací Skalná Alpa a za chvíli dorážíme k prvním budovám rekreačního komplexu Smrekovica. Na pastvinách nad ním potkááme jakousi šílenou partu hudebníků na pochodu (kytara, bubínek, ...). Zjišťujeme od nich přítomnost občerstvovny Smrekovici a odmítáme nabízené pivo.

Hledáme občerstvovnu. V první fázi bezvýsledně. Je totiž o kus dál v rekreačním středisku patřícím armádě. Celkem s chutí si dáváme ďábelskou kombinaci piva, zmrzliny a bramborových lupínků a ještě jedné zmrzliny. V panujícím vedru se nic jiného dělat ani nedá.

Ukládáme batohy v recepci hlavní budovy střediska a vydáváme se na další fakultativní výlet. Tentokrát k Hradenskému jezeru Blatné. V praxi to znamená slézt a pak znovu vylézt pár set metrů převýšení a přitom ujít celkem asi osm kilometrů. Ideální procházka pro vyloučení veškerých zbytků piva a zmrzliny z těla. Samo jezero je vlastně taková trochu větší bažinatá kaluž, ale jak tvrdí textová část mapy, je to středoevropský unikát, protože je to jezero vniklé poměrně rozsáhlým říčním krasových útvarů. Na dně dolinky, kterou jsme prošli dolů a nahoru teče potok a dle mapy je tam i jakýsi vodopád. Jít k němu by ale znamenalo sejít asi 100 metrů výškových dolů a to navíc poměrně neschůdným terénem a pak se plácát korytem potoka. To se nikomu nechce (nepodpořili mne, lenoši) a tak si necháváme zajít chuť s tím, že víme, kam zatáhneme příště děti. Výživná procházka.

Večer stavíme stan nad údolím Blatné na kopečku nad úrovní pásma kravinců, přijímáme SMS od Berušky, že chlebičky na uvítanou budou a po setmění pácháme hygienu u pramenů potoka.

Čtvrtek 17. 8. 2000: Ráno vyrážíme dál po zelené směrem na Ružomberok přes Šiprúň. Vojenské rekreační středisko na Smrekovici nás nepřestává udivovat svou velikostí. Udivují nás taky mraky borůvek v jeho těsném okolí. Jako by slovenská armáda na rekreaci měla zákaz sbírání lesních plodů z důvodu zachování

bojeschopnosti. Že by se to vztahovalo i na rodinné příslušníky? Nebo je jiný důvod, že obyvatelé areálu (a není jich tak málo) nevystřčí za celou dobu nos mimo jeho hranice?

Navzdory našemu tempu necháváme za sebou partu Pražáků, která původně vypadala, že má na víc.

Po chvíli pochodu přicházíme na louky nad Ružomberok. Nad námi se tyčí Malinô brdo a okolo nás je málem horský park, ve který je přeměněna památková rezervace UNESCO ve Vlkolinci. Vesnice je to nádherná, ale málem není k bydlení, protože jí procházejí davy turistů jako

skansenem. Mnozí turisté jsou upřímně udiveni, že tady někdo bydlí. Nad Vlkolincem se občerstvujeme a pak scházíme dolů.

Jako mnozí jiní si vesnici prohlížíme, kupujeme pár drobností v místním infocentru, prohlížíme si Roľnícky dom, chvíli sledujeme německé filmaře snažící se natočit proud vody a děláme drobný nákup v místním krámku.

Noc trávíme v přístřešku pod Maliným brdom. Za skalním bradlem na vrcholu je v dáli vidět Choč.

Pátek 18. 8. 2000: Scházíme dolů do Ružomberoku. V mapě značená kalvária těžce zklamala. Doplnujeme zásoby, dojíždáme se a hlavně couráme po městě a odpočíváme (nejlepší boj proti vedru). Když nás to omrzí, odcházíme na hrad Likava. Ten stojí za trochu námahy. Zepředu se sice tváří nepřístupně a zavřený kovanou branou, ale dá se obejít a zezadu do něj vede schodiště. Je občas docela zábava pozorovat, kdo všechno se na takový hrad škrábe. Rodinka dělající si srandu z tlustého a poněkud nepohyblivého tatínka, cyklisti na horských kolech byli zas obzvlášť úžasní na tom úzkém sešlapaném schodišti, večer pak jakási rodinka totálně nepodnikavých Maďarů.

Když jsme se hradu dost nabažili, vydáváme se dolů do amfiteátru. Hanka se opaluje a my s Peťou se vydáváme na průzkum okolí. Našli jsme mnoho zajímavého. Např. bývalou základnu sovětské armády, pomníček padlých ze SNP a místní skládku, která se od toho ruského armádního sídla moc neliší. Snad jen, že není popsaná azbukou.

Večer se ještě jdeme s Hankou pokusit udělat na hrad nějaké fotky, ale dost nás ruší Maďaři, kteří tajtrlíkují okolo hradu.

Sobota 19. 8. 2000: Ráno balíme, opouštíme amfiteátr a jdeme na snídani do nedaleké vesnice Likavka. V Ružomberoku schováváme batohy do úschovny, rychloprohlédneme si město a pak už následuje cesta vlakem zpestřená snad jen vyzvednutím Tadeáše na nádraží ve Svinově.

Pavla donesla slíbené uvítací chlebičky a akce pokračuje ke zdárnému konci u nás v bytě.

Závěr z toho všeho: je ten, že starší děti cestu s námi přes pohoří náročnosti Velké Fatry (všechna slovenská pohoří mimo Tater) při slušném počasí zvládnou. Je možno to zopakovat jako prémiovou akci pro zdatné jedince příští rok. Budou mít aspoň příležitost splnit si čin týkající se pobytu v horách. Kdybychom nebyli líní vylézt na kdejaký kopec (Rakyatov a Ploská nám nepřipadaly natolik zajímavé, abychom se na ně museli za každou cenu škrábat), měli jsme těch pět vrcholů nad 1500 metrů s každodenním tábořením a 80 nachozenými kilometry taky. Dali jsme ale spíš přednost pohodovému koukání po krásách krajiny. Pokud by nám o ty vrcholy jó šlo, můžeme příští rok přecházet Malou Fatru, ta je sice zalidněnější, ale je o pár desítek metrů vyšší a člověk si může pak dovolit sem tam nějaký ten kopec i vynechat. Myslím si ale, že jde spíš o to něco vidět, než počítat kilometry a vrcholy.

Piff, fotografie Peťa

Lipnice aneb Zůstali jsme doma

2. - 3. září 2000

Účastníci: Piff, Pawča, Jirka, Hanka, Tadeáš, D.

Ještě na konci tábora jsme se chystali strávit první zářijový víkend putovní návštěvou Lipnice a Stvořidel na Sázavě. Ne že by se nám nechtělo se jít na dva dny flákat do přírody - jenže času na přípravu bylo méně než málo, víkend se nám na takovou akci zdál krátký, klubovna zoufale volala po úklidu a navíc byl svolán sněm kmene Vlků, kam jsme chtěli odeslat svého zástupce, kterého bychom pak na Lipnici postrádali - a tak jsme nakonec zůstali pružně a operativně doma. Celou sobotu i neděli jsme strávili úklidem klubovny a chystáním první schůzky.

Ono se to nezdá, ale vnést systém do táborových fotek čtyř autorů (Peťa, Piff, Jirka a Dáša) není jen tak. O klubovně, kterou jsme v rámci přípravy tábora i potáborového úklidu dost zanedbávali, ani nemluvě. A navíc jsme potřebovali dořešit spoustu věcí - např. mj. najít i název pro tento občasník. A to taky nebylo tak docela lehké. Dokonce jsme si vysloužili od náčelníka výtku, že si ze všeho děláme nemístné šoufky - a to je co říct, protože jinak na něj v tomto směru sotva stačíme. Nakonec jsme tedy akci pojali jako pracovní zasedání náčelnictva rozšířeného o vzácnou a vždy přínosnou přítomnost Jirky Trojana v roli dobrého ducha kmene. Pravda, sednout jsme si sedli jen k obědu, jinak jsme se vzájemně neustále pletili pod nohama, přesto se však podařilo zvládnout většinu úkolů. Výrobu slíbených tvarohových knedlíků s nektarinkami a jednu sérii fotek jsme si musely s Pawčou, která sobotu večer a neděli dopoledne v klubovně propásla díky účasti na sněmu Vlků, nechat na pondělí, ale jinak se musíme pochválit. Rezervy zbyly jen v oblasti plánovaného zapojení dětí do této pracovní aktivity. V sobotu nám vydatně pomáhal náš kmenový maskot Tadeáš, v pondělí pak Silva (hlavně s pojidáním zbylých nektarinek), ale už to vidím, jak se závěrečným rituálem všech schůzek v budoucnu stane úklid...

D.

P. S. Stanou-li se tvarohové knedlíky na zahajovací schůzce kmenovou tradicí, musím pod čarou zaznamenat pro další generace zkušenost, že těsto ze tří tvarohů je na sedm rozežraných dětí a tři neméně rozežrané dospělé málo... Viz zkušenosti z tábora, kdy těsto ze šesti tvarohů (+ 1/2 kg tuku, 6 v mléce namočených a vymačkaných housek, 1200 g polohrubé/hrubé mouky, 6 vajec, sůl) ve tvaru knedlíků s broskvema (broskve byly vynikající, Medvěde, díky) nestačilo zasytit 22 účastníků (včetně dvou bezedných Daniček), zato těsto z osmi tvarohů pojaté jako těstové tyčinky se sladkou strouhankou a meruňkovým kompotem už bylo tak akorát na 25 účastníků navíc vyhládlých dvoudenní výpravou (dětí) (nebo spíš hádkami, kdo s kým bude či nebude ve skupince?) a dvoudenním lenošením (dospělí). Pro zastávce přírodního vaření ještě uvedeme babičččin figl, jak z broskví a nektarinek, které vařením v knedlíkách mohou zčásti ztratit svou skvělou chuť, udělat plnohodnotný obsah knedlíků: kousky ovoce je třeba vyráchat v citronové šťávě vylepšené o různé tresty, např. broskvovou, rumovou, vanilkovou, mandlovou atd. a vzápětí vyválet v moučkovém cukru. Jen potom prosím netvrdte, že Vás kuchař zase převedl...

CO S SEBOU NA SCHŮZKU

deník, blok, psací potřeby (propiska, tužka, guma, pastelky)
uzlovačka, zpěvníky
papučky, zástěra/staré tričko či košile, v hezkém počasí oblečení na hry v parku
něco na pití, něco na jídlo

Představujeme: NÁČELNÍK KMENE

Vlasta PIFF Hanuš

Ti, kdo ho znají, vědí, že je málo toho, co by potřeboval ke štěstí méně než funkce. Svěhlavý, ješitný, rozhodný, kreativní, netrpělivý - výčet jeho dobrých i špatných vlastností by byl dlouhý. Poznali jste ho za dlouhá léta, kdy se objevoval na akcích Vlků jako „externí pozorovatel“, i od února t. r., kdy se zapojil do přípravy programu pro děti, díky čemuž se program dostal o nemalý kus výš co do kvality a netradičnosti. Byl optán, tvrdí o sobě, že po otci zdědil destruktivní přístup k funkcím - je-li uvrtnut do funkce, vede příslušnou organizaci poctivě a cílevědomě k její vlastní likvidaci. Bez obav - bude pod dohledem, aby se tyto jeho sklony nemohly prosadit.

Jaké jsou Tvé cíle jakožto náčelníka NZ?

Přežít to. No ale teď vážně. Rád bych trochu rozjel a zaběhl činnost kmene, našel si nějakou vhodnou oběť a tak za rok až dva předal funkci a věnoval se přípravě některých vybraných akcí.

Máš nějakou bližší představu týkající se činnosti kmene?

Mám a nemám. Jako kmen začínáme a v současné době musíme hlavně zjistit, kdo s námi bude nějakou činnost vlastně dělat a podle toho ji do jisté míry přizpůsobit. Hlavně bych ale rád přitáhl lidi schopné a ochotné páchat různé blázniviny a navzájem se

obohatit. Něco málo je naznačeno v Prohlášení na titulní straně. Konkrétnější nebudu, přišli byste o překvápko. Každopádně bych byl rád, kdyby se nám při našem počínání podařilo zabrousit do co nejvíce různých oblastí lidské činnosti, a to i za cenu, že nebudeme zrovna styloví. Jde mi o to určitým způsobem si pohrát a vyřádit se. Když mi to pomůže k dosažení tohoto cíle, klidně si budu chvíli hrát na pračlověka a chvíli na kosmonauta a klidně taky na pračlověka Janečka na Měsíci a vzápětí třeba na strašidlo Canterwillské.

Zabroušení do každého oboru ale vyžaduje účast někoho, kdo o věci něco ví. Je v kmeni dostatek takových lidí z různých oborů?

Ne, ale dá se to řešit. Už za svého ochomýtnání se okolo Vlků jsem zjistil, že je spousta schopných lidí ochotných něco naučit druhé a něco se naučit. Mnozí z nich už jsou členy jiných organizací, nebo jsou to notoričtí nečlenové čehokoli. Důvody mají různé. Někdo má málo času, někdo se nerad vměštnává do různých škatulek a třeba se nerad určitým způsobem stylizuje, někdo je trochu samotář, jiný má příliš široké spektrum zájmů, nebo třeba naopak jeden zájem velice hluboký. Všichni tihle lidičkové jsou použitelní. Nevidím problém v tom, aby se (při dodržení pár jednoduchých pravidel) účastnili činnosti jako hosté.

To se ale může stát, že se na nějaké akci sejde víc hostů než členů kmene.

Klidně se to stát může a i když to přináší některé komplikace, nevidím na tom nic špatného. Jde přece o to, aby se něco dělalo a ne o to, kdo má jakou průkazku a jakou fangličkou zrovna mává. Kdokoli, kdo se chce naší činnosti zúčastnit, je vítán. Tím zúčastnit se myslím zapojit se a ne jet někam do počtu a tvářit se způsobem, no to jste si zase vymysleli pěknou pitomost, to nedělám.

Jak to tak vypadá, zatím mluvíš spíš o dospělých a dospívajících. Většina členů kmene jsou ale děti.

Ano, jsou a jsou dokonce důvodem, proč jsme zakládali nový kmen. Momentálně je veškerá činnost zaměřená na ně. Až na některé vlastní nebo skorovlastní jsou to děti převážně starší a mám vyzkoušeno, že v mnohém je možno brát je už jako dospělé nebo skorodospělé. Teď jde jen o to dělat program tak, aby je zaujal a neprchly nám. To ale na druhou stranu zase vyžaduje jejich účast na akcích. O tom ale, pokud vím, bude článek v příštím Twisteru.

JOHN WISEMAN: SAS PŘÍRUČKA JAK PŘEŽÍT

Nakladatelství Svojtka & Co, Praha 1999, náklad neuveden, 566 stran, cena 329,- Kč, k dostání ve větších knihkupectvích (pravděpodobně po domluvě, vzhledem k ceně knihu moc neberou, ale ve skladech je jí prý dost, možná se za čas objeví ve slevách).

Příručka Mladých Svišťů. Chybí snad jen kapitola jak najít poklad, jak vyjednávat s lidožrouty a jak čelit invazi Martanů.

V knize je v rozsahu odpovídajícím jejímu objemu poměrně slušně podán přehled všech možných průšvihových situací, do kterých se člověk může dostat od polárních krajů po tropy, od pouště po moře, od nížin po velehory a od divočiny po nejcivilizovanější civilizaci. Mimo přehledu průšvihových situací je podán i stručný návod, jak z nich vyvázat vlastními silami, pokud možno ve zdraví.

Kromě kapitol, které je možné najít i v jiných knihách podobného druhu (jak opatřit pitnou vodu a potraviny, přehled jedlých a jedovatých rostlin a živočichů včetně vyobrazení, orientace v terénu, zásady táboření, první pomoc, záchranné práce, signalizace, jištění, ...), jsou zde i kapitoly méně obvyklé, věnované např. činnosti při autonehodách a leteckých neštěstích, včetně pádu auta do vody, kapitola věnovaná živelným pohromám od požárů a povodní až po setkání s tornádem, co dělat v případě průmyslové havárie v rozsahu od nabourané cisterny s čímsi po průšvih v Černobyli či Bhópálu a nebo třeba taky jak vést porod v nouzových podmínkách nebo leteckou pátrací akci, jak si připravit a uchovat potraviny v různém podnebí, včetně třeba stručného návodu (námetu) na výrobu pemikamu.

Množství návodů námětů a informací v příručce obsažených je určeno pro více či méně extrémní nebo nouzové podmínky a samo jejich použití v praxi není mnohdy bez rizika, a určitě je často v rozporu s různými zákony a předpisy, na což sám autor dosti často a dosti důrazně upozorňuje. Nemyslím si, že by tuto knížku měl neustále každý vláčet s sebou, kdykoli vytáhne paty z baráku (to by to nesměla být brožura, ale musel by to být svazek laminovaných karet, jehož objem hmotnost a cenu si nedovedu představit), ale měl by si ji alespoň prolistovat každý, kdo připravuje jakoukoli akci větší náročnosti než je výlet na konečnou šaliny a zpátky a některé kapitoly možná i každý, kdo žije v tzv. civilizovaných oblastech této planety.

Určitě se najde mnoho lidí „z extrémní praxe“ (cestovatelé, záchranáři, instruktoři škol přežití, ...), kteří obsah knihy mohou i oprávněně kritizovat a nejspíš budou mít i pravdu. Kniha by se ale měla stát podnětem k zamyšlení nad tím, jak dalece jsme zhýčkaní tzv. „civilizací“ a zda jsme schopni přežít její následky a zda jsme schopni přežít i v případě, že se nám porouchá. Měla by se asi stát i podnětem k vyzkoušení některých nouzovek v praxi a třeba jakýmsi základem k rozvíjení vlastní schopnosti přežít a v nouzi nepropadnout panice, skepsi a beznaději a raději se zamyslet a zkusit něco udělat.

Piff

KARAVANA

Na táboře zazněla poprvé první večer a potom na závěrečném ohni tábora, už jako kmenová píseň Nové země. Jako u většiny písní předávaných ústně ani v tomto případě nebude možná tento text přesně doslova takový, jako jej autor napsal. Vzhledem k tomu, že píseň nechceme použít ani pro komerční, ani pro reklamní účely, prosíme jejího, nám neznámého autora o shovívavost.

**Dříve než slunce nad údolím začne hřát,
my na cestu dlouhou se musíme dát,
až k vzdáleným horám, jež k oblakům ční -
i když úrava krutá už schvátla nás,
naše vůle vše zlé překoná, jdeme dál,
kdyby se sám d'ábel na nebesích smál,
až sen náš se splní, najdem novou zem,
na březích Sacramenta nás štěstí čeká...**

SPOJENÍ NA ČLENY KMENE

se bude samozřejmě průběžně aktualizovat ve formě seznamu visícího na hlavní (velké tmavé) nástěnce v klubovně. Redakce prosí všechny, aby seznam zkontrolovali, zda jsou kontakty na ně uvedené dobře. Příště zveřejníme seznam lidí kmeni blízkých.

Jméno	Adresa	Telefon	Mail/spojení	Mobil
Vlastimil Píff Hanuš	nám. SNP 8, 613 00 Brno	4822 1394	vh.piff@atlas.cz	
Hana Hanušová	nám. SNP 8, 613 00 Brno	4822 1394	hana.hanusova@atlas.cz	
Pavla Pawča Maarová	Za vodojemem 2, 642 00 Brno	4722 7320	bkmaa@fce.vutbr.cz	
Dagmar Petrová	Tomášková 7, 615 00 Brno	4524 3503	senta@petrova.cz	0602 765 800
Kateřina Hanušová	nám. SNP 8, 613 00 Brno	4822 1394	přes Piffa a Hanku	
Patrika Riči Hanušová	nám. SNP 8, 613 00 Brno	4822 1394	přes Piffa a Hanku	
Tadeáš Hanuš	nám. SNP 8, 613 00 Brno	4822 1394	přes Piffa a Hanku	
Silvie Petrová	Tomášková 7, 615 00 Brno	4524 3503	sisi2000@post.cz	0602 56 57 68
Helena Petrová	Tomášková 7, 615 00 Brno	4524 3503	přes Dášu	
Michaela Nečková	Za vodojemem 2, 642 00 Brno	4722 7320	přes Pawču	
Kateřina Mráčková	Loosova 12, 638 00 Brno	4852 6445		0608 861959

PROGRAM KMENE NOVÁ ZEMĚ DO VÁNOC 2000

(změna programu vyhrazena)

Schůzky pravidelně každé úterý v témže čase v klubovně na rohu Tomáškové a Pastrnkové. Zaměření: hry, písničky, příprava na nejbližší víkendové akce, rukodělné a jiné činnosti.

16. 9. 2000 (sobota)

Jednodenní drakiáda

- sraz v klubovně 9:00, s sebou: klubko tenkého pevného provázku, nůžky, svačinooběd a pití, 40 Kč, šalinkarta nebo dva půlhodinové lístky. Návrat mezi 15 a 16 h do klubovny.
- vede Píff

29. 9. - 1. 10. 2000 **Sázení stromků - Kořenec/výročí farmy Ch - Cetkovice**

- akce pracovní, chodící a hrací včetně jízdy na koni
- sraz 29. 9. na hl. nádraží v hale v 7:30 ráno. S sebou: 120 Kč, jídlo na 1. den, dobré chodící boty, pracovní oděv, vybavení na spaní a vaření venku (celta nebo stan, igelit, spacák), ešus, pláštěnka, návrat neděle 1. 10. 15:00 na hl. nádraží
- vede Dáša

14. 10. 2000 (sobota)

Jednodenní akce připravená dětmi

- vede ???

27. 10. - 29. 10. 2000

Hubertova jízda - loučení s letním časem

- chodící akce, podle možnosti prodloužená podle prázdnin
- vede Píff

11. 11. (sobota)

Dech dávných časů

- jednodenní akce s večerní vycházkou po Brně
- heraldika, příprava na následující víkendovku

24. - 26. 11. 2000

Rytířská klání a divadelní hrátky

- vyvrcholení podzimního programu a poslední výprava v tomto roce, desetiletí, století a tisíciletí
- vede Píff

9. 12. 2000 (sobota)

Došlo k nejhoršímu...

- ruční a výtvarné práce v rámci přípravy vánoc, drobné dárky, obaly na dárky apod.

19. 12. 2000 (úterý)

Předvánoční posezení

- poslední schůzka s posezením pod stromečkem

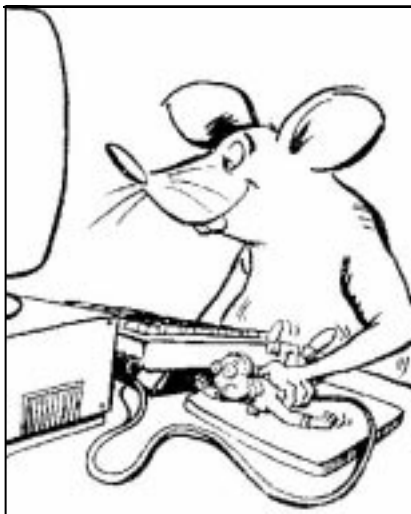

DÍKY, SKISKO A RIKI,

za knížky, které jste nám dlouhodobě půjčili do začátků naší činnosti, v době, kdy se budeme potýkat s nedostatkem peněz, které nebudou stačit ani na základní provozní náklady (papír, kopírování Twistru apod.) a vybavení - cely, stany, nářadí, natož pak na literaturu. Protože Twister bude zpočátku naší kronikou, uvádím zde i seznam knih, aby ti, kteří přijdou po nás, věděli, že jsme se zavázali tyto knihy vrátit, až je budete zas někdy potřebovat:

Skautská praxe II. **Odkaz přírodních národů** - vyd. Skautské prameny, Skauting, Liberec 1995, ISBN 80-85421-15-1
 Miloš Zapletal - Velká encyklopedie her III - **Hry na hřišti a v tělocvičně** - vyd. Olympia, Praha, 1987
 Miloš Zapletal - Velká encyklopedie her I - **Hry v přírodě** - vyd. Olympia, Praha, 1985
 Miloš Zapletal - **Výpravy za dobrodružstvím** - vyd. Albatros, Praha, 1986
 M. + M. Vosátka - **Táborníkův rok v přírodě** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1968
 M. Švadlenka - **Hra kouzel a magie** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1979
 Miloš Zapletal - **Jak vést letní tábor** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1969
 Vladimír Procházka - **Základy horolezectví** - vyd. Olympia, Praha, 1979
 H. + J. Červinkovi, L. Tintěra - **Výpravy do pravěku** - vyd. LLM, Praha, 1990, ISBN 80-900223-1-6
 J. Macek - **Táboříme v týpí** - vyd. LLM, Praha, 1990
 E. Hoffmannová - **Jak založit herbář** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1984
 F. A. Elstner - **Uzly a laso** - vyd. Sfinga, Ostrava, 1991, ISBN 80-900578-4-5
 F. A. Elstner - **Dobrodružnou stezkou** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1970
 Miloš Zapletal - **Knihy hlavolamů** - vyd. Albatros, Praha, 1983
 Mirko Vosátka - **Tábornická encyklopedie** - vyd. Mladá fronta, Praha, 1985
 Miloš Zapletal - **Prázdniny pod stanem** - vyd. Albatros, Praha, 1971
 L. Školoud - **Zálesácká dovednost** - vyd. Kala, Praha, 1991, ISBN-80-900088-7-9

ZÁVĚREM

Snaha udělat všechno hned napoprvé dobře je snaha sice chvályhodná, leč občas vede k tomu, že člověk neudělá nic. A tak jsem - tváří v tvář hromadící se spoustě informací, které je třeba předat - vzdala nekonečné úvahy, zda Twister v malém vydání A5 nebo velkém A4 (sporná úspora papíru kontra větší bojůvky s počítačem, s kopírováním a skládáním), zda titulní stránku takovou nebo makovou, jaké písmo na titulky, jaké hlavičky a patičky a jak do toho zamontovat slibovanou dvojstránku ke sbírání. Na východě svítá a čas letí... My biochemici máme zlaté pravidlo, že pokus, který se podaří napoprvé, je podezřelý. I nultý ročník Twisteru je pokus. Nesmí tedy být dokonalý, aby nebudil podezření a aby bylo i v budoucnu co zlepšovat. Jako ilustraci obrázek od Peti - i když se to na první pohled nezdá, je to obrázek ze života. D.

Obsah:

Prohlášení o vzniku kmene.....	1
Úvodník.....	2
Zprávy z výprav:	
Velká Fatra	3
Lipnice aneb Zůstali jsme doma	6
Co s sebou na schůzku.....	7
Představujeme: náčelník kmene	7
John Wiseman: SAS Příručka jak přežít.....	8
Karavana.....	8
Spojení na členy kmene.....	9
Program kmene	9
Díky, Skisko a Riki	10
Závěrem.....	10

Příští číslo (vyjde v říjnu 2000):

pravidla členství v kmeni Nová země
 seznam kontaktů na lidi kmeni blízké
 zápis z drakiády (zvládne to některé z dětí?)
 zápis ze zářijové výpravy
 trampská hymna - Vlajka
 co s sebou na jednodenní výpravu
 co znamená anglicky „twister“

TWISTER č. 01, ročník 00 - občasník kmene Ligy lesní moudrosti Nová země Brno (reg. č. 613), kontaktní adresa: Tomášková 7, 615 00 Brno, fax 05 4524 5842, mail senta@petrova.cz, www.volny.cz/novazeme, určený pro vnitřní potřebu kmene a informování osob kmeni blízkých o jeho činnosti. Neprodejný. Vychází v nákladu 50 výtisků v elektronické i papírové formě 13. 9. 2000. Odpovědný redaktor: Dagmar Petrová, redakční rada: Vlastimil Píff Hanuš, Hana Hanušová, Pavla Pawča Maarová. Tiskové chyby a omyly vyhrazeny.